

Călin Timoc

Journal of Ancient History and Archaeology (jaha.org.ro)

În ultimii doi ani o nouă publicație electronică din România a devenit foarte populară pe internet prin materialele științifice ce le oferă spre lectură și ținuta modernă pe care o afișează. Denumirea: *Journal of Ancient History and Archaeology*, prescurtat JAHA ne avertizează din start asupra domeniilor în care se consacră revista și a faptului că materialele sunt scrise în totalitate în limba engleză. Ea apare sub patronajul Institutului de Arheologie și Istoria Artei de pe lângă Academia Română, filiala Cluj-Napoca și a Universității Tehnice din Cluj, instituții care suportă în cea mai mare măsură costurile de publicare și întreținere a paginii web unde poate fi accesată publicația. Celebra editură Mega din Cluj-Napoca asigură designul editorial și suportul tehnic. Din textul paginii de prezentare a revistei află că editorii principali sunt Cristian Găzdac, Vitalie Bârcă, Călin Neamțu, Mihai Dragomir și Petru Ureche, iar indicele ISSN este 2360-266x. Publicația este de tip Open Access, apare trimestrial și are cuprinsul împărțit pe câteva segmente tradiționale: materiale arheologice și rapoarte (*Archaeological Material and Reports*); Istorie Antică (*Ancient History*); numismatică (*Numismatics*); recenzii (Book Review), iar din când mai apar: filologie antică (*Ancient Philology*) și arheologie digitală și virtuală (*Digital and Virtual Archaeology*). Încă de la debut (7.11.2014), editorii s-au îngrijit ca JAHA să fie indexată în cât mai multe baze de date internaționale și mai ales să adune în rândul contributorilor și cercetători din străinătate.

Obiectivul declarat al revistei este de a populariza într-o formă riguroasă, bine scrisă, de înaltă ținută științifică a articolelor de impact, care generează prin calitatea informațiilor aduse dezbateri, discuții între specialiști și oferă o perspectivă istorică nouă. În acest sens se poate observa lesne la o simplă navigare prin cuprinsul numerelor apărute că editorii încurajează dialogul între diferitele discipline care se ocupă cu antichitatea și arheologia și mai ales urmăresc promovarea noilor descoperiri, interpretări și teorii din domeniu. Fără falsă modestie inițiatorii proiectului JAHA urmăresc crearea în scurt timp – respectând metodologia științifică și canoanele academice acreditate – a unei publicații electronice de notorietate (sugestiv caracterizată: *must read*) care să devină un reper în peisajul științific național și internațional. Materialele publicate sunt atent selecționate și

verificate (*peer-review*) și pot fi vizualizate pe pagina web a fiecărui număr din JAHA, dar pot și fi coborâte (*download*) în format *pdf* pentru a fi eventual listate.

Nu ne propunem să facem o recenzie propriu-zisă a numerelor apărute ci doar să semnală câteva contribuții importante ale unor autori care publică destul de des și consistent la JAHA.

Deosebit de interesante sunt după părerea noastră contribuțiile în domeniul numismaticii a lui Cristian Anton Găzdac, în care dincolo de analizele tehnice a materialului numismatic autorul pune în discuție prin întrebările ridicate, o serie întreagă de probleme de istorie economică și politică ale provinciilor de limes ale Imperiului Roman.

Deosebit de utile le considerăm abordările științifice ale echipei: Radu Comes, Zsolt Buna, Ionuț Badiu în domeniul arheologiei digitale și virtuale în care sunt popularizate ustensile electronice și metode IT de valorificare și protejare a patrimoniului arheologic mobil și imobil.

Un suflu nou în abordarea descoperirilor sarmatice din vestul României îl aduc articolele Laviniei Grumeza și ale lui Vitalie Bârcă.

Cercetarea de tip *landscape archaeology* revine în ultimul timp cu valoroase informații noi privind problema granițelor fortificate ale Daciei Romane, prin contribuțiile lui Eugen S. Teodor, Rus Gabriel Emanuel și Eduard Nemeth.

În concluzie, așa cum se prezintă în momentul de față publicația, ținta editorilor a fost atinsă. Revista se bucură de foarte multe accesări și aprecieri pozitive, iar nișa pe care o ocupă în rândul publicațiilor on-line din România este aproape liberă. Pentru specialiștii din domeniu care doresc să publice materiale care la revistele tradiționale sunt limitați de numărul de pagini sau de valorificarea grafică la standarde înalte a materialului arheologic, la JAHA aceste „piedici” nu există, dimpotrivă din punct de vedere tehnic, în cadrul articolelor de specialitate pot fi integrate ilustrație *flash* sau animație 3D, filmulețe sau *link*-uri active care pot fi accesate imediat.

Considerăm că atât prin structură, cât și prin conținut JAHA va deveni în curând cel mai preferat „loc de întrunire” a cercetătorilor din domeniu (mai ales din spațiul românesc), vizibilitatea revistei, deschiderea (datorită limbii engleze) oferă șansa mai ales tinerilor specialiști în istorie antică și arheologie să debuteze în mediul virtual științific, într-un anturaj select și astfel să-și facă repede un nume prin contribuțiile pe care le aduc.